

Bilaga till Rapport från FöRs seminarium, 120921, om behovet av en tankesmedja.

Inledning vid seminariet.

Jag vill inleda med några påståenden, som ger uttryck för varför vi tycker det behövs en tankesmedja med inriktning på funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, medborgarskap och politiskt synliggöranden av våra villkor i dagens Sverige.

Vi är som medborgare – i den bemärkelse man avser när man talar om medborgarskap – inte helt sedda. Vi ses som några som inte passar in i normen för vad som allmänt menas med medborgare. Det är det ingen som ser det som eftersträvansvärt att ha en funktionsnedsättning. Det finns ett identifikations- och delaktighetsproblem.

Oftast reduceras vi till en grupp/grupper som är beroende av och behöver samhällets stöd av olika slag.

Vi sorteras in under begreppet utanförskap. Något som helst inte bör finnas.

Vi är som medborgare politiskt ointressanta. Men som ”handikappade”, stödberoende, någon man måste visa välvilja mot kan vi utifrån olika syften vara politiskt användbara. En ”egenskap” som vi också själva som funktionshinderrörelse använder oss av. Både nu och historiskt.

Många gånger är det realpolitiskt effektivare att framställa sig som utsatt och dåligt behandlad än som rättslös, maktlös, diskriminerad och som en person vars mänskliga rättigheter åsidosätts. Risken vi då tar är att vårt medborgarskap reducerats till en fråga om värdigt omhändertagande.

Detta sätt att föra funktionshinderpolitik har också ett vädjande och förnedrande drag över sig. Det gör oss beroende av goda ekonomiska tider och att vi kan lita till det är politiker med god vilja som sitter i rätt maktpositioner. Samtidigt krävs det en sund pragmatism för att nå framgång. En svårsmält balansgång, kan man tycka.

Tydliga exempel idag på detta är urholkningen av rätten till personlig assistans och oviljan att betrakta bristande tillgänglighet som diskriminering. Istället för att ses som frågor om jämlikt medborgarskap reduceras de till frågor om pengar.

För att vi ska få våra behov tillgodosedda med dagens politiska medvetenhet krävs förutom god samhällsekonomi och välvilliga politiker att vi låter våra behov beskrivas och definieras av myndigheter och experter, läs experter på vård och omhändertagande. Ett dagaktuellt exempel på detta är att en ansökan om assistansersättning – kan troligtvis även gälla en massa andra stödinsatser – inte behandlas om den inte styrks av läkarintyg och ADL utredningar. Din egen beskrivning efterfrågas bara med som provforma. Kanske inte alltid, men det är dit hän jag är rädd för att vi är på väg.

Vi synliggörs genom raster av fördomar.

Fördomar uppstår inte ur intet och det är sällan som de fördomar vi utsätts för ses som en konsekvens av samhällsstrukturen vi ingår i. Det brukar framhållas att Sverige, p g a att vi framstår så eniga i uppfattningen om betydelsen av allas lika rättigheter och rätt till jämlikhet, inte ser den ojämlikhet och det förtryck som omger oss.

När samhället vill bekämpa olika uttryck av förtryck görs det ofta i form av moraliska imperativ – som passar bra till kampanjer. Vi ska hjälpa varandra! Vi ska vara solidariska! Vi ska vara positiva

till mångfald! Uppmaningar som i sig är riktiga och befogade. Men samtidigt så välvilligt självklara och ansvarsbefriande. Framsidan på dessa kampanjer är välvilligheten och uppmaningen till solidaritet mot oss "utsatta". Baksidan den förväntade tacksamheten och undergivenheten.

Vår verklighet beskrivs och definieras av andra än oss själva. Det tål att upprepas och det har ett pris i form av ett nedgraderat människovärde, en ständig osäkerhet och otrygghet och ett konstant beroende av andras godtycke – läs dagspolitik och oförutsägbar myndighetsutövning.

FÖR ser behovet av en tankesmedja - ett gemensamt forum - där vi utgår från vår egen självbild och utifrån ett medborgarrättsperspektiv som konsekvent konfronterar politiker och allmänhet med de orättvisor vi dagligen och systematiskt utsätts för.

Lund 2012-09-21

Lars Hagström